

REGLUGERÐ

um framkvæmdasamning við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

1. gr.

Norðurlandasamningur um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003, sbr. lög nr. 66/2004 um lögfestingu Norðurlandasamnings um almannatryggingar, öðlaðist gildi 1. september 2004. Í samræmi við 13. gr. samningsins sem birtur er sem fylgiskjal með lögum nr. 66/2004 hafa hlutaðeigandi yfirvöld á Íslandi og í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð gert samning um framkvæmd Norðurlandasamningsins um almannatryggingar og er framkvæmdasamningurinn birtur sem fylgiskjal með reglugerð þessari.

2. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er með stoð í 66. gr., sbr. 1. mgr. 64. gr. og 13. gr. fylgiskjals laga nr. 66/2004, öðlast þegar gildi. Framkvæmdasamningurinn sem er fylgiskjal með reglugerð þessari kom til framkvæmda frá 1. september 2004.

Heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu, 30. janúar 2006.

Jón Kristjánsson.

Davíð Á. Gunnarsson.

Fylgiskjal.

Framkvæmdasamningur við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

Í samræmi við 13. gr. Norðurlandasamningsins um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003, hér á eftir nefndur „samningurinn“, sem Danmörk, Finnland, Ísland, Noregur og Svíþjóð hafa gert með sér, hafa hlutaðeigandi yfirvöld í löndunum orðið ásátt um svohljóðandi ákvæði:

1. gr.

Um 1. gr. samningsins.

Í eftirfarandi ákvæðum hafa orð og hugtök, sem eru skilgreind í 1. gr. samningsins, sömu merkingu og ákveðin er þar.

2. gr.

Um 2. gr. samningsins.

Í 1. viðauka er að finna skrá yfir grunnlífeyri og starfstengdan lífeyri, ásamt ýmsum tengdum bótum þar að lútandi sem falla undir samninginn, sbr. 4. og 5. tölul. 1. mgr. 1. gr. samningsins. Hvert land skal einu sinni á ári, fyrir lok febrúarmánaðar, tilkynna dönsku samskiptastofnuninni, sbr. 9. gr. þessa framkvæmdasamnings, um breytingar á skránni á grundvelli breytinga á lögum sem komu til framkvæmda á næstliðnu almanaksári.

3. gr.

Um 4. gr. samningsins.

Með fyrirvara um ákvæði 12. gr. í þessum framkvæmdasamningi skal ákvæðum framkvæmdareglugerðarinnar beitt á samsvarandi hátt við framkvæmd samningsins og við framkvæmd þessa framkvæmdasamnings, sbr. þó einnig 14. gr. þessa framkvæmdasamnings.

4. gr.

Um 5. gr. samningsins.

1. Þar til bærar stofnanir í tveimur norrænum löndum geta, þegar sérstakar ástæður eru til þess að einstaklingur telst búsettur í öðru norrænu landi en því þar sem hann er skráður í þjóðskrá, sbr. 6. tölul. 1. mgr. 1. gr. samningsins, gert samkomulag um að einstaklingurinn skuli falla undir löggjöf í því landi þar sem hann telst búsettur. Sú stofnun sem fær upplýsingar um að búsetan sé ekki í samræmi við skráningu í þjóðskrá skal gefa út staðfestingu þess efnis á sérstöku eyðublaði, sbr. 2. mgr. 12. gr. í þessum framkvæmdasamningi.
2. Vottorð um það hvaða landslöggjöf skuli beita um aðstandendur, sem fylgja með og falla undir 2. mgr. 5. gr. samningsins, skal gefið á sérstöku viðbótareyðublaði, sbr. 2. mgr. 12. gr. í þessum framkvæmdasamningi.

5. gr.

Um 7. gr. samningsins.

Eftirfarandi ákvæði gilda í tengslum við greiðslu aukakostnaðar við heimferð skv. 7. gr. samningsins:

1. Þörf á að nota dýrari ferðamáta skal staðfest með skriflegu vottorði læknis sem gefið skal út í dvalarlandinu fyrir heimför.
2. Stofnun á dvalarstað skal taka ákvörðun um endurgreiðslu fyrir heimför.
3. Hafi ekki verið haft samband við stofnun á dvalarstað fyrir heimför er, í undantekningartilvikum, heimilt að endurgreiða kostnað eftir á.

6. gr.

Um 10. gr. samningsins.

Tilkynning um rétt til grunnlífeyris eða starfstengds lífeyris sem er reiknaður út á grundvelli ætlaðra trygginga- eða búsetutímabila.

1. Ef fyrir hendi er réttur til að reikna með ætluð búsetutímabil við útreikning á grunnlífeyri í norrænu landi skal þar til bær stofnun í því landi, við beitingu 10. gr. samningsins, tilkynna um lífeyrinn sem aukið er við til stofnana í þeim norrænum löndum öðrum, þar sem viðkomandi hefur verið búsettur áður en lífeyrisatburðurinn átti sér stað.
2. Þegar skilyrðum fyrir rétti til starfstengds lífeyris á grundvelli ætlaðra tryggingatímabila er fullnægt í einu norrænu landi skal þar til bær stofnun í því landi, við beitingu 10. gr. samningsins, tilkynna um slíkan rétt til hlutaðeigandi stofnana í öðrum norrænum löndum, þar sem viðkomandi hefur starfað, áður en lífeyrisatburðurinn átti sér stað.
3. Í þeirri tilkynningu, sem getið er í 1. og 2. mgr., skulu vera upplýsingar um frá hvaða tíma lífeyririnn er veittur.

7. gr.

Um 11. gr. samningsins.

Til að staðfesta rétt til grunnlífeyris frá norrænu landi, í samræmi við 11. gr. samningsins, vegna tímabila fyrir 1994 skal sá sem leggur kröfuna fram gefa upplýsingar um það á innlendu umsóknareyðublaði í hvaða norrænu löndum hann hefur verið búsettur og hversu

lengi. Koma skal fram í upplýsingunum, sem eru sendar með umsókn um lífeyri til annars norræns lands, hvort viðkomandi hafi á sínum tíma, er hann var búsettur í norrænu landi, á sama tíma haft atvinnu og hugsanlega öðlast rétt til starfstengds lífeyris í öðru norrænu landi. Veita skal upplýsingar um tímabil áunnins réttar til lífeyris á eyðublöðum sem getið er í 12. gr. þessa framkvæmdasamnings.

8. gr.

Um 12. gr. samningsins.

Til þess að unnt sé að beita 12. gr. samningsins skal umsókn um aðild að atvinnuleysis-tryggingasjóði lögð fram innan 8 vikna frá því að viðkomandi telst ekki lengur tryggður í landinu sem flutt er frá.

Að því er Noreg varðar er þess krafist að tilkynning til vinnumiðlunarskrifstofunnar berist áður en 8 vikna fresturinn er liðinn.

Að því er Svíþjóð varðar má beita 12. gr. jafnvel þótt atvinna sé stunduð eða atvinnuleysisbætur þegnar fyrstu fimm árin eftir að umsókn um grunnfjárhæð frá atvinnuleysis-tryggingasjóðnum Alfa er lögð fram.

Leggja skal umsókn fram áður en 8 vikna fresturinn er liðinn.

9. gr.

*Um 14. gr. samningsins.**Samskiptastofnanir.*

1. Samskiptastofnanir í samræmi við 14. gr. samningsins:

Danmörk:	Den Sociale Sikringsstyrelse
Finnland:	Folkpensionsanstalten Olycksfallsförsäkringsanstalternas Förbund Pensionskyddscentralen
Ísland:	Tryggingastofnun ríkisins
Noregur:	Rikstrygdeverket Aetat Arbejdsdirektoratet
Svíþjóð:	Försäkringskassan Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring

2. Samskiptastofnanirnar geta á takmörkuðum sviðum fært verkefni sín til annarra stofnana. Þær skulu upplýsa hver aðra um þetta.

3. Skrá yfir samskiptastofnanir og þau verkefni sem þær hafa fengið öðrum stofnunum er að finna í 2. viðauka. Hvert land skal einu sinni á ári, fyrir lok febrúarmánaðar, tilkynna dönsku samskiptastofnuninni um mögulegar breytingar á skránni sem komu til framkvæmda á næstliðnu almanaksári.

10. gr.

Um 1. mgr. 15. gr. samningsins.

Ef einstaklingur, sem á rétt á aðstoð í norrænu landi meðan á tímabundinni dvöl í öðru norrænu landi stendur, hefur þurft að greiða aðstoðina að fullu og ekki fengið kostnað endurgreiddan í tengslum við meðferðina, skulu hlutaðeigandi yfirvöld í viðkomandi löndum endurgreiða hvert öðru einu sinni á ári slíkan kostnað sem hefur verið greiddur á næstliðnu almanaksári.

Tilhögun þessarar endurgreiðslu er lýst í 3. viðauka.

11. gr.

Um 1. mgr. 18. gr. samningsins.

Stofnun, sem annast viðbótargreiðslur við grunnlífeyri í samræmi við 27. gr. Norðurlandasamnings um almannatryggingar frá 15. júní 1992, skal, samkvæmt beiðni og eigi síðar en í janúar ár hvert, fá upplýsingar um fjárhæð lífeyrisins frá þeim stofnunum í öðrum norrænum löndum sem greiða lífeyri til hlutaðeigandi lífeyrisþega.

12. gr.

Eyðublöð.

1. Við framkvæmd samningsins og þessa framkvæmdasamnings skal nota þau eyðublöð sem getið er í 4. viðauka. Samskiptastofnanirnar geta gert með sér samkomulag um breytingar á viðaukanum.
2. Sérstök eyðublöð, sem nota skal við framkvæmd þessa samnings, skulu mótuð af einstökum löndum eftir samráð milli samskiptastofnana þeirra. Eyðublöðin eru sett fram á tungumálum viðkomandi landa.

13. gr.

Álitamál varðandi túlkun.

Rísi ágreiningur vegna framkvæmdar og túlkunar samningsins og þessa framkvæmdasamnings skulu þar til bærar stofnanir taka málið til umfjöllunar. Ef þar til bærar stofnanir komast ekki að samkomulagi skulu hlutaðeigandi samskiptastofnanir fjalla um málið. Ef nauðsyn ber til getur hópur fulltrúa frá öllum norrænu löndunum, sem eru tilnefndir af hlutaðeigandi yfirvöldum hvers lands, tekið málið til umfjöllunar. Einnig má kalla þennan hóp saman eftir þörfum til að fjalla um almenn álitamál varðandi túlkun og framkvæmd í tengslum við samninginn og þennan framkvæmdasamning.

14. gr.

Framkvæmd sérákvæðanna fyrir Danmörku eins og lýst er í 4. gr. samningsins.

Í 5. viðauka er að finna lýsingu á afleiðingum þess í reynd að Danmörk beitir 4. gr. samningsins.

15. gr.

Gildistaka og uppsögn.

Framkvæmdasamningur þessi öðlast gildi daginn sem öll hlutaðeigandi yfirvöld undirrita hann og honum skal beitt á gildistíma samningsins nema því aðeins að hlutaðeigandi yfirvöld eins af löndunum segi honum upp. Uppsögnin skal vera skrifleg og afhent hlutaðeigandi yfirvöldum í hinum löndunum. Uppsögnin tekur aðeins gildi gagnvart því landi sem hefur tilkynnt um uppsögn og hún öðlast gildi við upphaf þess almanaksárs sem hefst eftir að minnst 6 mánuðir eru liðnir frá því að öll hlutaðeigandi yfirvöld hafa tekið við tilkynningu um uppsögn.

16. gr.

Undirritun.

Frumtexti þessa framkvæmdasamnings skal afhentur danska félagsmálaráðuneytinu til vörslu og skal það senda öðrum hlutaðeigandi yfirvöldum staðfest afrit af honum.

Gjört í einu eintaki á

dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku og eru allir textarnir jafngildir.

1. VIÐAUKI

Framkvæmdasamningur við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

Grunnlífeyrir og starfstengdur lífeyrir sem fellur undir 2. gr. samningsins.

DANMÖRK

Grunnlífeyrir:

Lög um félagslegan lífeyri (Lov om social pension).

Snemmttekinn lífeyrir/örorkulífeyrir (førtidspension).

Veita má einstaklingum á aldrinum 18 til 65 ára þennan lífeyri.

Skilyrði fyrir því að fá þennan lífeyri er að starfsgeta viðkomandi sé skert til frambúðar í þeim mæli að hann geti ekki, þrátt fyrir mögulegan stuðning samkvæmt félagslegri löggjöf eða annarri löggjöf, þ.m.t. að hafa sveigjanleika í starfi (fleksjob), séð fyrir sér með tekjum af starfi.

Ellilífeyrir (folkepension).

Þessi lífeyrir er greiddur einstaklingum sem náð hafa 65 ára aldri.

Heimilt er að greiða ellilífeyrisþegum persónulega uppbót (personligt tillæg) ef viðkomandi býr við sérlega bágar fjárhagslegar aðstæður. Ákvörðun er tekin að loknu ítarlegu hlutlægu og einstaklingsbundnu mati á fjárhagslegum aðstæðum lífeyrisþegans. Greidd er uppbót til greiðslu húshitunarkostnaðar.

Starfstengdur lífeyrir (arbejdspensioner):

Lög um viðbótarlífeyri vinnumarkaðarins (Lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension).

Eiginn lífeyrir (egenpension).

Þessi lífeyrir er greiddur einstaklingum sem náð hafa 67 ára aldri. Heimilt er að greiða lífeyrinn, samkvæmt umsókn, frá 65. aldursári til þeirra sem höfðu náð 60 ára aldri 1. júlí 1999 eða síðar. Fjárhæð lífeyrisins byggist á fjárhæð greiddra iðgjalda til starfstengds lífeyris (ATP).

Greiðslur vegna andláts (ydeler ved dødsfald).

Eftirlifandi maki eða sambýlismaður/-kona þess sem á aðild að viðbótarlífeyriskerfinu fær við andlát maka eingreiðslu að fjárhæð 40 000 kr. Greiðsluna má inna af hendi til eftirlifanda þess sem átt hefur aðild að viðbótarlífeyriskerfinu í minnst tvö ár samanlagt og hefur auk þess greitt iðgjald sem svarar til tveggja ára.

Börn foreldris, sem átt hefur aðild að viðbótarlífeyriskerfinu, fá eingreiðslu. Hvert barn undir 21 árs aldri fær greiddar 40 000 kr.

FINNLAND

Grunnlífeyrir:

Lög um almannelífeyri (Kansaneläkelaki/Folkpensionslag) 347/1956.

Lög um fjölskyldulífeyri (Perhe-eläkelaki/Familjepensionslag) 38/1969.

Almannalífeyrir (folkpension):

- Ellilífeyrir (alderspension)
- Örorkulífeyrir (invalidespension)
- Einstaklingsbundinn snemmttekinn lífeyrir (individuel førtidspension)
- Atvinnuleysislífeyrir (arbejdsløshedspension)

Fjölskyldulífeyrir (familiepension):

- Eftirlífendalífeyrir (efterlevendepension)
- Barnalífeyrir (børnepension)

Hugtakið „almannalífeyrir“ (folkepension) tekur hvorki til barnauppbóta né umönnunaruppbóta sem greiða má lífeyrisþegum samkvæmt lögum um almannalífeyri. Þessar bætur skal greiða samkvæmt lögum um almannalífeyri, annaðhvort á grundvelli almannalífeyris eða starfstengds lífeyris, og er því ekki grunnlífeyrir. Útborgun er óháð fjárhæð starfstengds lífeyris.

Ellilífeyrir (alderspension).

Lífeyririnn greiðist frá almennum ellilífeyrisaldri sem er 65 ár.

Greiðsla ellilífeyris getur hafist fyrr eða frá 60 ára aldri. Þegar lífeyririnn er greiddur fyrr lækkar hann varanlega um 0,4 prósentustig fyrir hvern mánuð sem er tekinn fyrr en ella.

Einnig er heimilt að fresta töku ellilífeyris. Í því tilviki hækkar lífeyririnn um 0,6 prósentustig fyrir hvern mánuð sem greiðsla er frestað.

Örorkulífeyrir (invalidespension).

Veita má lífeyririnn tímabundið sem endurhæfingarstyrk (rehabiliteringstöð) eða varanlega sem örorkulífeyri. Lífeyririnn má veita þeim einstaklingum sem eru á aldrinum 16 til 64 ára og búa við sjúkdóm eða fötlun sem kemur í veg fyrir að þeir geti haft tekjur af starfi eða unnið á eigin heimili. Lífeyririnn er aðeins veittur á grundvelli algerrar óvinnufærni. Lífeyririnn er í flestum tilvikum veittur eftir að réttur til sjúkradagpeninga rennur út (eftir u.þ.b. 300 daga).

Einstaklingsbundinn snemmttekinn lífeyrir (individuel førtidspension).

Eldri launþegar geta einnig fengið snemmttekinn lífeyri (individuel førtidspension). Einstaklingar, sem eru fæddir 1943 eða fyrr, geta fengið snemmttekinn lífeyri ef dregið hefur varanlega úr starfsgetu þeirra að því marki að þeir eru ófærir um að gegna fyrra starfi. Einstaklingar, sem eru fæddir 1944 eða síðar, geta ekki fengið þennan lífeyri.

Atvinnuleysislífeyrir (arbejdsløshedspension).

Atvinnuleysislífeyrir tryggir eldra fólki, sem býr við langvarandi atvinnuleysi, tekjur þegar réttur til atvinnuleysisbóta rennur út. Veita má atvinnuleysislífeyri þeim launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum sem eru fæddir fyrir 1950 og náð hafa 60 ára aldri en eru þó ekki orðnir 65 ára. Einstaklingar, sem eru fæddir 1950 eða síðar, geta ekki fengið atvinnuleysislífeyri. Uppfylla skal önnur skilyrði fyrir atvinnuleysislífeyri.

Fjölskyldulífeyrir (familiepension).

Barnalífeyrir er greiddur til barna undir 18 ára aldri og námsmanna undir 21 árs aldri sem hafa misst annað foreldri sitt eða báða. Eftirlífandi maki eða sambýlismaður/-kona í skráðri

sambúð undir 65 ára aldri getur fengið eftirlífendalífeyri. Mismunandi skilyrði og fjárhæðir eiga við fyrsta hálfu árið eftir andlát og svo eftir það.

Starfstengdur lífeyrir:

Lög um lífeyri launafólks (Työntekijäin eläkelaki/Lag om pension för arbetstagare) 395/1961.

Lög um lífeyri fyrir listamenn og tiltekna sérhópa (Taitelijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelaki/Lag om pension för konstnärer och vissa specialgrupper) 662/1985, 1056/1997.

Lög um lífeyri vegna tímabundinna starfa (Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelaki/Lag om pension för kortvariga arbets-förhållanden) 134/1962.

Lög um lífeyri fyrir atvinnurekendur (Yrittäjien eläkelaki/Lag om pension för företagare) 468/1969.

Lög um lífeyri fyrir atvinnurekendur í landbúnaði (Maatalousyrittäjien eläkelaki/Lag om pension för lantbruksföretagare) 467/1969.

Lög um sjómannelífeyri (Merimieseläkelaki/Lag om sjömanspensioner) 72/1956.

Lög um lífeyri frá ríki (Valtion eläkelaki/Lag om statens pensioner) 280/1966.

Lög um lífeyri frá sveitarfélagi (Kunnallinen eläkelaki/Lag om kommunala pensioner) 549/2003.

Lög um lífeyri frá evangelísk-lútersku kirkjunni (Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaki/Lag om evangelisk-luterska kyrkans pensioner) 298/1966.

Ellilífeyrir (alderspension).

Frá upphafi ársins 2005 er heimilt að greiða út ellilífeyri frá 63. – 68. aldursári.

Snemmttekinn ellilífeyri má veita einstaklingum sem hafa náð a.m.k. 62 ára aldri. Lífeyrir, sem tekinn er snemma, lækkar varanlega. Sá lífeyrir, sem hlutaðeigandi hefur áunnið sér þegar taka snemmttekis ellilífeyris hefst, lækkar um 7,2 prósentustig, þ.e. 0,6 prósentustig fyrir hvern mánuð sem er tekinn fyrr en ella. (Fyrir einstaklinga, sem fæddir eru 1944 eða fyrr, haldast aldursmörkin fyrir snemmttekinn ellilífeyri áfram við 60. aldursár).

Einnig er heimilt að fresta töku ellilífeyrisins. Í því tilviki hækkar lífeyririnn um 0,4 prósentustig fyrir hvern mánuð sem greiðslu er frestað.

Örorkulífeyrir (invalidespension).

Heimilt er að veita launþega og sjálfstætt starfandi einstaklingi örorkulífeyri hafi hann sjúkdóm sem dregur úr starfsgetu hans og ef búast má við að það ástand vari í minnst eitt ár. Greiddur er fullur örorkulífeyrir ef starfsgeta hefur skerst um a.m.k. 3/5 hluta og örorkulífeyrir er greiddur að hluta ef starfsgetan hefur skerst um a.m.k. 2/5 - 3/5.

Einstaklingsbundin snemmttekinn lífeyrir (individuel førtidspension).

Eldri launþegar geta einnig tekið lífeyri snemma. Launþegar og sjálfstætt starfandi einstaklingar, sem eru fæddir 1943 eða fyrr, geta fengið þennan lífeyri ef dregið hefur úr starfsgetu þeirra varanlega að því marki að viðkomandi er ekki lengur fær um að gegna fyrri starfi. Einstaklingar, sem eru fæddir 1944 eða síðar, geta ekki fengið þennan lífeyri.

Hlutilífeyrir (deltidspension).

Eldri launþegar og sjálfstætt starfandi einstaklingar geta með stuðningi hlutilífeyris haft meiri sveigjanleika á vinnumarkaði. Launþegi getur fengið hlutilífeyri ef hann er á aldursbilinu 58 til 64 ára og uppfyllir öll skilyrði fyrir því. Einstaklingar sem eru fæddir 1946 eða fyrr skulu hafa náð 56 ára aldri.

Atvinnuleysislífeyrir (arbejdsløshedspension).

Atvinnuleysislífeyrir tryggir eldra fólki tekjur þegar það hefur verið atvinnulaust um lengri tíma og á ekki lengur rétt á atvinnuleysisbótum. Veita má launþegum og sjálfstætt starfandi einstaklingum, sem eru fæddir fyrir 1950 og náð hafa 60 ára aldri, atvinnuleysislífeyri. Einstaklingar, sem eru fæddir 1950 eða síðar, geta ekki fengið atvinnuleysislífeyri. Uppfylla þarf önnur skilyrði fyrir atvinnuleysislífeyri.

Fjölskyldulífeyrir (familiepension).

Með fjölskyldulífeyri er eftirlifandi maka og börnum tryggðar tekjur við fráfall fyrirvinnu fjölskyldunnar. Samkvæmt lögum um starfstengdan lífeyri er fjölskyldulífeyrir reiknaður út á grundvelli þess starfs sem launþeginn eða hinn sjálfstætt starfandi einstaklingur hafði með höndum. Fjölskyldulífeyrir er byggður á þeim lífeyri sem hinn tryggði fékk greiddan eða hefði fengið greiddan ef hann hefði verið orðinn óvinnufær á dánardegi.

Fjölskyldulífeyrir er ákvarðaður samkvæmt fjölda réttthafa og getur aldrei orðið hærri en sú fjárhæð lífeyris sem hinn tryggði hefði átt rétt til.

Heimilt er að greiða fjölskyldulífeyri til barna, eftirlifandi maka, til fyrrverandi maka hins tryggða eða til eftirlifandi sambýlismanns/-konu í skráði sambúð.

ÍSLAND

Grunnlífeyrir:

Lög nr. 117 frá 1993 um almannatryggingar.

Örorkulífeyrir.

Örorkulífeyri má veita einstaklingum á aldrinum 16 til 66 ára. Skilyrði eru a.m.k. 3 ára búseta á Íslandi áður en umsókn er lögð fram, a.m.k. 75% örorka vegna afleiðinga læknisfræðilega viðurkennds sjúkdóms eða fötlunar og tekjur undir tilteknum mörkum.

Örorkulífeyrir getur samanstáð af grunnlífeyri, tekjutryggingu, aldurstengdri örorkuuppþót og tekjutryggingarauka.

Örorkustyrk má veita einstaklingum sem eru metnir til 50 - 74% örorku.

Ellilífeyrir.

Ellilífeyri má veita einstaklingum sem náð hafa 67 ára aldri. Skilyrðin eru að viðkomandi hafi búið á Íslandi í a.m.k. 3 ár á aldrinum 16 til 67 ára og hafi tekjur undir tilteknum mörkum.

Ellilífeyrir getur samanstáð af grunnlífeyri, tekjutryggingu og tekjutryggingarauka.

Barnalífeyrir.

Barnalífeyrir er veittur börnum undir 18 ára aldri, sem misst hafa annað foreldri sitt eða báða, eða ef foreldrið er ellilífeyris- eða örorkulífeyrisþegi.

Starfstengdur lífeyrir:

Lög nr. 129 frá 1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Ýmis lög um einstaka lífeyrissjóði.

Örorkulífeyrir.

Örorkulífeyri má veita þeim sem á aðild að lífeyrissjóði, hafi hann misst a.m.k. 50% af starfsorku sinni og greitt iðgjöld til sjóðsins í a.m.k. 2 ár og tekjumissir er afleiðing þessarar skertu starfsorku.

Lífeyririnn er reiknaður út á grundvelli þess hve stór hundraðshluti af starfsorku hefur tapast og þeirra lífeyrisstiga sem áunnist hafa.

Ellilífeyrir.

Ellilífeyri má veita einstaklingum sem náð hafa 65 ára aldri ef um er að ræða opinbera starfsmenn en ella frá 67 ára aldri.

Lífeyririnn er reiknaður út á grundvelli þeirra lífeyrisstiga sem áunnist hafa á grundvelli greiddra iðgjalda. Lífeyririnn skal vera 56% af meðalævitekjum sem grundvallast á greiðslu iðgjalda í 40 ár (sem svarar til 1,4% af meðalævitekjum á hverju innborgunarári).

Greiðslur vegna andláts.

Lífeyrir er greiddur til eftirlifandi maka eða sambýlismanns/-konu og barna undir 18 ára aldri ef hinn látni/hin látna hefur greitt iðgjöld í a.m.k. 24 mánuði á síðustu 36 mánuðunum fyrir andlát sitt. Hinn látni/hin látna skal annaðhvort þegar hafa verið byrjaður/byrjuð að taka við lífeyrisgreiðslum frá lífeyrissjóðnum þegar andlátið bar að eða hafa greitt iðgjöld um tiltekinn tíma fyrir andlátið. Lífeyririnn er greiddur í 24 mánuði og í lengri tíma ef maki hefur á framfæri sínu barn undir 18 ára aldri eða er sjálfur metinn til a.m.k. 50% örorku og er undir 67 ára aldri.

Greiddur er lífeyrir til barna að 18 ára aldri.

NOREGUR**Grunnlífeyrir:**

- Lög nr. 19 frá 28. febrúar 1997 um almannatryggingar (Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd).

Örorkulífeyri (uførepension) og tímabundinn örorkustyrk (tidsbegrænset uførestøtte) má veita einstaklingum á aldrinum 18 til 67 ára.

Skilyrði er að geta til tekjuöflunar hafi skerst varanlega vegna sjúkdóms, slyss eða fötlunar.

Ef líkur eru á að bæta megi getu til tekjuöflunar er veittur tímabundinn örorkustyrkur í stað örorkulífeyris.

Tímabundinn örorkustyrkur er óháður því hversu lengi viðkomandi hefur áunnið sér réttindi og er reiknaður út á grundvelli atvinnutekna viðkomandi áður en til örorku kom. Styrkurinn nemur 66% af tekjugrunni. Einstaklingum, sem hafa haft lágar eða engar tekjur, eru veittar lágmarksbætur.

Örorkulífeyrir (uførepension) samanstendur af grunnlífeyri og viðbótarlífeyri (starfstengdum lífeyri) eða sérstakri uppbót og er háður því hversu lengi viðkomandi hefur áunnið sér réttindi.

Ellilífeyrir (alderspension) er greiddur frá næsta mánuði eftir að viðkomandi hefur náð 67 ára aldri og samanstendur af grunnlífeyri og viðbótarlífeyri (starfstengdum lífeyri) eða sérstakri uppbót. Lífeyrir er háður því hve lengi viðkomandi hefur áunnið sér réttindi.

Sérstök uppbót (særtillæg) er greidd með grunnlífeyri til þeirra sem ekki hafa áunnið sér rétt til viðbótarlífeyris samkvæmt lögum um almannatryggingar (folketrygdloven).

Lífeyrir til eftirlifandi maka er greiddur ef eftirlifandi maki og hinn látni/hin látna hafa átt barn saman eða ef hjúskapur hefur staðið í a.m.k. 5 ár. Eftirlifandi, sem uppfyllir ekki þessi skilyrði, getur fengið aðlögunarstyrk (overgangsstøtte) í takmarkaðan tíma sem er allajafna eitt ár. Sambýlisfólk sem átt hefur barn saman og sambýlisfólk, sem var áður gift hvort öðru, hefur sömu stöðu og hjón. Fráskildir eftirlifandi makar, sem hafa ekki gifst að nýju, geta í vissum tilvikum átt rétt á eftirlifendalífeyri ef hjúskapur með hinum látna/hinni látnu stóð lengi (15 ár ef þau hafa átt barn saman en 25 ár ella).

Barnalífeyrir (børnepension) er veittur til barna undir 18 ára aldri sem misst hafa annað foreldra sinna. Börn sem misst hafa báða foreldra geta fengið greiðslu barnalífeyris framlengda til 20 ára aldurs ef þau eru enn í skóla.

Snemmttekinn lífeyrir (førtidspension):

- Lög nr. 7 frá 3. desember 1948 um lífeyristryggingar sjómanna (Pensjonstrygd for sjømenn).

Lífeyrir er veittur þeim sem eru á aldrinum 60 til 67 ára.

- Lög nr. 2 frá 3. desember 1951 um lífeyristryggingar skógarhöggsmanna (Pensjonstrygd for skogsarbeidere).

Lífeyrir er veittur þeim sem eru á aldrinum 63 til 67 ára.

- Lög nr. 12 frá 28. júní 1957 um lífeyristryggingar fiskimanna (Pensjonstrygd for fiskere).

Lífeyrir er veittur þeim sem eru á aldrinum 60 til 67 ára.

Lífeyristryggingar skv. öðrum ákvæðum:

- Lög nr. 12 frá 22. júní 1969 um lífeyristryggingar heilbrigðisstarfsmanna (Pensjonsordning for sykepleiere). Lífeyrir til almennra heilbrigðisstarfsmanna er veittur frá 65 ára aldri. Aldursmörkin fyrir heilbrigðisstarfsmenn, sem gegna yfirmannsstarfi, er 70 ár en þeir hafa möguleika á að taka lífeyri fyrr að uppfylltum tilteknum skilyrðum.

Viðbótarlífeyrir (starfstengdur lífeyrir):

- Lög nr. 19 frá 28. febrúar 1997 um almannatryggingar (folketrygd).

Viðbótarlífeyrir, sem er reiknaður út á grundvelli tekna sem veita rétt til lífeyris, leggst við örorkulífeyri og ellilífeyri. Eftirlifandi makar fá 55% af viðbótarlífeyri sem hinn látni/hin látna hafði öðlast rétt til. Börn sem misst hafa foreldra sína fá 55% af viðbótarlífeyrinum eftir það foreldri sem öðlast hafði betri rétt.

Lífeyrir til opinberra starfsmanna (tjenestepension).

- Lög nr. 26 frá 28. júlí 1949 um lífeyrissjóð ríkisins (Statens Pensionskasse).

Lífeyrir er veittur í fyrsta lagi frá 65 ára aldri ef lægri aldursmörk eru ekki bundin starfinu. Lífeyrir er veittur ekki síðar en við 70 ára aldur.

SVÍÐJÓÐ

Grunnlífeyrir:

Lög um lágmarkslífeyri, lög um eftirlífendalífeyri og eftirlífendastyrk til barna svo og lög um almannatryggingar (Lagen om garantipension, lagen om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn samt lagen om allmän försäkring).

Ellilífeyrir (alderspension).

Veita má lágmarkslífeyri við 65 ára aldur.

Sjúkra- og ástundunarbætur (sjuk- och aktivitetsersättning).*

Ástundunarbætur í formi lágmarksgreiðslu má veita þeim sem eru á aldrinum 19-29 ára.

Sjúkrabætur í formi lágmarksgreiðslu má veita þeim sem eru á aldrinum 30-64 ára.

Eftirlífendalífeyrir (efterlevandepension).

Lágmarkslífeyri, til viðbótar við aðlögunarlífeyri (omstillingspension), má veita þeim sem hafa ekki náð 65 ára aldri.

Lágmarkslífeyri, til viðbótar við ekkjulífeyri (enkepension), má veita konu innan 65 ára aldurs ef hún er fædd 1944 eða fyrr.

Starfstengdur lífeyrir (arbejdspensioner):

Lögin um tekjutengdan ellilífeyri, lögin um eftirlífendalífeyri og eftirlífendastyrk til barna, svo og lögin um almannatryggingar (Lagen om inkomstgrundad ålderspension, lagen om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn samt lagen om almän försäkring).

Ellilífeyrir (alderspension).

Tekjutengdan lífeyri (indkomstpension) má veita frá 61 árs aldri.

Séreignalífeyri (præmiepension) má veita frá 61 árs aldri.

Viðbótarlífeyri (tillægspension) má veita frá 61 árs aldri gegn tiltekinni lækkun.

Sjúkra- og ástundunarbætur (sjuk- och aktivitetsersättning).*

Tekjutengdar ástundunarbætur (indkomstrelateret aktivitetsersättning) má veita þeim sem eru á aldrinum 19-29 ára.

Tekjutengdar sjúkrabætur (indkomstrelateret sjukersättning) má veita þeim sem eru á aldrinum 30-64 ára.

Eftirlífendalífeyrir (efterlevandepension).

Aðlögunarlífeyri (omstillingspension) má veita einstaklingi sem hefur ekki náð 65 ára aldri.

Ekkjulífeyri (enkepension) má veita konu innan 65 ára aldurs en getur einnig að vissu marki verið veittur konu sem náð hefur 65 ára aldri.

Barnalífeyri (børnepension) má veita börnum innan 18 ára. Heimilt er að framlengja greiðslu barnalífeyris til loka júnímánaðar á því ári sem barnið nær 20 ára aldri.

* Sjúkra- og ástundunarbætur eru bætur vegna örorku.

2. VIÐAUKI
Framkvæmdasamningur
við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

Samskiptastofnanir og aðrar stofnanir sem annast verkefni
í tengslum við 9. gr. samningsins.

Danmörk:

1. Den Sociale Sikringsstyrelse (samskiptastofnun):
Landemærket 11
DK-1119 København K
Tlf.: + 45 33 95 50 00
Fax.: + 45 33 91 56 54
2. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast viðbótarlífeyri:
Arbejdsmarkedets Tillægspension
Kongens Vænge 8
DK-3400 Hillerød
Tlf.: + 45 48 24 11 00
Fax.: + 45 48 24 00 88
3. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast bótum í heilbrigðiskerfinu:
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10 - 12
DK-1216 København K
Tlf.: + 45 33 92 33 60
Fax.: + 45 33 93 15 63
4. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast atvinnuleysisbótum:
Arbejdsdirektoratet
Stormgade 10
Postboks 1103
DK-1009 København K
Tlf.: + 45 38 10 60 11
Fax.: + 45 38 19 38 90
5. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast bótum vegna vinnuslysa:
Arbejdsskadestyrelsen
Æbeløgade 1
DK-2100 København Ø
Tlf.: + 45 39 17 77 00
Fax.: + 45 39 17 77 11

Finnland:

1. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast starfstengdum lífeyri og útsendum starfsmönnum (ákvæði um hvaða löggjöf skuli gilda):
Pensionsskyddscentralen (samskiptastofnun)
FI-00065 ELÄKETURVAKESKUS
Tlf.: +358 10 75 11
Fax.: +358 9 148 11 72
E-mail: Foreign.affairs@etk.fi
2. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast bótum vegna vinnuslyss:
Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund (samskiptastofnun)

Bulevarden 28
PB 275, FI-00121 Helsingfors
Tlf.: +358 9 68 04 01
Fax.: +358 9 68 04 05 14

3. Önnur verkefni annast:
Folkpensionsanstalten (samskiptastofnun)
PB 450, FI-00101 Helsingfors
Nordenskiöldsgatan 12, FI-00250 Helsingfors
Tlf.: +358 20 434 11
Fax.: +358 20 434 12 80
e-mail: international.affairs@kela.fi

Ísland:

1. Tryggingastofnun ríkisins (samskiptastofnun):
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Tlf.: + 354 560 44 00
Fax.: + 354 560 44 52
2. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni tengd barnabótum:
Ríkisskattstjóri
Laugavegur 166
IS-150 Reykjavík
Tlf.: + 354 563 11 00
Fax.: + 354 562 44 40
3. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast atvinnuleysisbótum:
Vinnumálastofnun
Hafnarhúsinu v/Tryggvagötu
IS-150 Reykjavík
Tlf.: + 354 515 48 00
Fax.: + 354 511 25 20
4. Önnur verkefni annast:
Tryggingastofnun ríkisins
Laugavegur 114
IS-150 Reykjavík
Tlf.: + 354 560 44 00
Fax.: + 354 560 44 52

Noregur:

1. Ríkstrygdeverket (samskiptastofnun):
Sannergata 2
Postboks 5200 Nydalen
N-0426 Oslo
Tlf.: +47 22 92 70 00
Fax.: +47 22 92 70 70
2. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast atvinnuleysisbótum:
Aetat Arbeidsdirektoratet (samskiptastofnun)
Postboks 8127 Dep.
N-0032 Oslo

Tlf.: +47 23 35 24 00

Fax.: +47 23 35 27 50

3. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast útsendum starfsmönnum frá Noregi til annarra landa:

Folketrygdkontoret for utenlandssaker

Postboks 8138 Dep.

N-0033 Oslo 1

Tlf.: +47 23 31 13 00

Fax.: +47 23 31 13 01

4. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast útsendum starfsmönnum frá öðrum löndum til Noregs:

Þegar vinnuveitandi er með skráða skrifstofu í norsku sveitarfélagi:

Tryggingaskrifstofa á viðkomandi stað.

Í öðrum tilvikum:

Madla trygdekontor

Postboks 484

N-4090 Hafrsfjord

Tlf. + 47 51 72 50

Fax + 47 51 59 72 51

Svíþjóð:

1. Försäkringskassan (samskiptastofnun):

SE-103 51 Stockholm

Tlf.: +46 8 786 9000

Fax.: +46 8 786 9076

2. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni er tengjast atvinnuleysisbótum:

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen IAF (samskiptastofnun)

Box 210

SE-641 22 Katrineholm

Tlf.: +46 150 48 7000

Fax.: +46 150 48 7002

3. Eftirfarandi stofnun hefur með höndum verkefni skv. 4.-6. gr. samningsins: Försäkringskassan.

3. VIÐAUKI

Framkvæmdasamningur

við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

Endurgreiðsla kostnaðar

vegna aðstoðar í öðru norrænu landi, sbr. 10. gr. samningsins.

Hafi einstaklingur, sem á rétt á aðstoð í norrænu landi við tímabundna dvöl í öðru norrænu landi, fengið aðstoð og greitt hana fullu verði en ekki fengið endurgreiðslu getur hann beitt eftirfarandi aðferð:

1. Við heimkomu sendist eyðublað E 126 ásamt frumriti reiknings/kvittana til þar til bærri yfirvalda í því landi þar sem aðstoðin var veitt.

2. Þar til bær yfirvöld í því landi fylla eyðublaðið út með upplýsingum um hversu há endurgreiðsla yrði samkvæmt þeim ákvæðum sem þessi yfirvöld vinna eftir. Eyðublað E 126, ásamt afriti af reikningi/kvittunum, er endursent til þar til bærra yfirvalda í búsetulandinu. Þar til bær yfirvöld í aðstoðarlandinu halda eftir frumritum kvittana.
3. Þar til bær yfirvöld í búsetulandinu endurgreiða hlutaðeigandi einstaklingi þá fjárhæð sem yfirvöld í aðstoðarlandinu gefa upp.
4. Eigi síðar en 1. mars skulu hlutaðeigandi yfirvöld í búsetulandinu senda heildarreikning til samþykktar hjá hlutaðeigandi yfirvöldum í aðstoðarlandinu vegna þess kostnaðar sem hefur verið endurgreiddur á árinu.

Hlutaðeigandi yfirvöld eru:

- Danmörk: Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Slotsholmsgade 10-12, 1216 København K.
- Finnland: Folkpensionsanstalten, Avdeling för hälsovård och utkomstskydd, PB 78, 00381 Helsingfors.
- Ísland: Tryggingastofnun ríkisins, Laugavegi 114, 150 Reykjavík.
- Noregur: Folketrygdkontoret for utenlandssaker (FFU), Postboks 8138 Dep. 0033 Oslo.
- Svíþjóð: Försäkringskassan, Huvudkontoret, Enheten för vårdersättning, 103 51 Stockholm.

Á heildarreikningi skulu koma fram eftirfarandi upplýsingar:

- eiginnafrá og kenninafrá, kennitala eða fæðingardagur og -ár hlutaðeigandi einstaklings.
 - kostnaður og greiddar fjárhæðir hvers einstaks útgjaldaliðs einstaklingsins, bæði í gjaldmiðli aðstoðarlandsins og búsetulandsins og
 - að því er Danmörku varðar, stjórnarsýsluumdæmið (amt) sem gaf svör á eyðublaði E 126
5. Hlutaðeigandi stofnun í aðstoðarlandinu skal gera nauðsynlegar athugasemdir við heildarreikninginn eigi síðar en 1. maí.
 6. Endurgreiðsla til hlutaðeigandi yfirvalds í búsetulandinu skal eiga sér stað eigi síðar en 1. júní ár hvert og skal fjárhæðin samsvara þeirri fjárhæð sem búsetulandið hefur greitt árið á undan. Umreikna skal endurgreiðsluna til gjaldmiðils viðtökulandsins á grundvelli gengis á greiðsludegi og senda viðtökulandinu að kostnaðarlausu.
 7. Greiða skal inn á eftirtalda reikninga í löndunum:

- Danmörk: Indenrigs- og Sundhedsministeriet, konto Nordea Bank Danmark, Kgs. Nytorv 28, DK-1011 København K, IBAN NO.: DK 79 20008892 9922 40, S.W.I.F.T.:NDEADKKK – mrk. „E126“.
- Finnland: Folkpensionsanstalten, konto nr. IBAN FI13720773800000224, Nordea Bank Finland Plc, Aleksanterinkatu 36, 00200 Nordea, Finland, Swift Code: NDEAFIHH.
- Ísland: Tryggingastofnun ríkisins, konto nr. 0001-26-30053 Seðlabanki Íslands, Reykjavík IBAN No IS97 0001 2603 0053 6602 6926 69, SWIFT: SISLISRE, Indbetaling mrk. „E 126“.
- Noregur: Folketrygdkontoret for utenlandssaker (FFU), konto nr. 7850 05 01404. Swiftkode:DNBANOKK. Bankens adresse: Den norske bank, Stranden 21, 0021 Oslo.

Svíþjóð: Försäkringskassan, konto: 54391031833, Skandinaviska Enskilda Banken AB, SE-106 40 Stockholm IBAN code: SE 965 0000 0000 54391031833 BIC code: ESSESESS.

8. Þessi aðferð tekur til greiðslna sem inntar eru af hendi eftir 1. janúar 2001.

4. VIÐAUKI
Framkvæmdasamningur
við Norðurlandasamning um almannatryggingar frá 18. ágúst 2003.

Eyðublöð sem nota skal við framkvæmd samningsins
og framkvæmdasamningsins, sbr. 12. gr.

Norrænar samskiptastofnanir í Danmörku, Finnlandi, á Íslandi, í Noregi og Svíþjóð hafa gert með sér samning um notkun eftirfarandi eyðublaða.

Þegar eyðublöðin eru fyllt út skal setja bókstafinn „N“ í stað „E“ sem tákn eyðublaðsins þegar um er að ræða framkvæmd Norðurlandasamnings.

- N 100** Greinargerð um búsetuland
- E 101** Vottorð um hvaða löggjöf skuli gilda
- E 102** Framlenging úthaldstíma eða starfstíma sjálfstætt starfandi einstaklings
- Viðauki** Norræn viðbót við E 101 og E 102 (hvaða löggjöf skal gilda fyrir aðstandendur sem fylgja með)
- E 103** Nýting valréttar
- E 104** Vottorð um söfnun tryggingar-, starfs- eða búsetutímabila
- þó aðeins ef um er að ræða flutning til Íslands
- E 107** Umsókn um vottorð um rétt til aðstoðar
- E 112** Vottorð um áframhaldandi rétt til veittra bóta vegna veikinda og meðgöngu og fæðingar
- E 115** Umsókn um peningabætur sakir óvinnufærni - eftir þörfum
- E 116** Læknisskýrsla um óvinnufærni (veikindi, meðganga og fæðing, vinnuslys, atvinnusjúkdómur) - eftir þörfum
- E 117** Úthlutun peningabóta sakir meðgöngu og fæðingar og óvinnufærni - eftir þörfum
- E 118** Tilkynning um að óvinnufærni sé hafnað eða hún sé á enda - eftir þörfum
- E 123** Vottorð um rétt til aðstoðar samkvæmt vinnuslysa- og atvinnusjúkdómatryggingum
- E 124** Umsókn um styrk vegna andláts
- E 125** Skýrsla um raunveruleg útgjöld einstaklings
- E 126** Taxtar fyrir endurgreiðslu kostnaðar við aðstoð - eftir þörfum
- E 202** Athugun á umsókn um ellilífeyri
- E 203** Athugun á umsókn um eftirlífendalífeyri

- E 204** Athugun á umsókn um örorkulífeyri
- E 205** Vottorð um búsetu- og tryggingatímabil
- Viðauki** Norrænn viðauki við E 205
- E 207** Upplýsingar um tryggingaferil hins tryggða - gildir einnig um önnur tímabil
- E 210** Tilkygning um ákvörðun varðandi umsókn um lífeyri
- E 211** Samantekt ákvarðana
- E 212** Fallið úr gildi
- E 213** Sundurliðuð læknisskýrsla
- E 301** Vottorð um tímabil sem skal taka tillit til við úthlutun atvinnuleysisbóta
- E 302** Vottorð varðandi aðstandendur atvinnuleysingja sem skal taka tillit til við útreikning bóta
- E 303** Vottorð um áframhaldandi rétt til atvinnuleysisbóta
- E 401** Vottorð um fjölskyldugerð vegna úthlutunar fjölskyldubóta
- E 411** Beiðni um upplýsingar um rétt til fjölskyldubóta í búseturíkjum aðstandenda
- Viðauki** Norrænn viðauki við E 401/E 411

Norrænu löndin nota eftir þörfum sín á milli, til viðbótar við samninginn, Evrópska sjúkratryggingakortið/bráðabirgðavottorðið.

Að því er varðar ríkisborgara þriðju landa, sem geta ekki fengið Evrópskt sjúkratryggingakort einungis vegna ríkisborgararéttar síns, er hægt að leggja fram bréf frá tryggingastofnuninni ef innlent sjúkratryggingaskírteini dugir ekki til.

5. VIÐAUKI

Framkvæmd sérákvæða fyrir Danmörku, með hliðsjón af 4. gr. í Norðurlandasamningi um almannatryggingar um rýmkun gildissviðs reglugerðar EBE 1408/71.

1. Í viðauka við Norðurlandasamninginn frá 18. ágúst 2003 er kveðið á um að Danmörk skuli ekki, að því er varðar einstaklinga sem eru ríkisborgarar annarra landa en norrænu landanna (ríkisborgarar þriðju landa), beita
 - ákvæðum reglugerðarinnar um fjölskyldugreiðslur (familieydelse) og greiðslur til barna á framfæri lífeyrisþega og barna sem misst hafa annað foreldri sitt eða báða (7. og 8. kafli reglugerðarinnar)
 - ákvæðum reglugerðarinnar um atvinnulausa einstaklinga sem ferðast til annars aðildarríkis en hins þar til bæra ríkis (69. og 70. gr. reglugerðarinnar)
 - ákvæðum Norðurlandasamningsins um grunnlífeyri (8. og 9. gr. samningsins)

Þetta á í reynd við um

- ríkisborgara annarra landa en norrænu landanna sem standa utan vinnnumarkaðar
- ríkisborgara landa utan EES sem eru á vinnnumarkaði

2. Sérákvæðin fyrir Danmörku hafa eftirtaldar afleiðingar:

Danmörk:

Fjölskyldugreiðslur:

- Ákvæði reglugerðar EBE 1408/71 um fjölskyldugreiðslur gilda ekki, að því er varðar samninginn, um einstaklinga sem eru ríkisborgarar annarra landa en norrænu landanna (ríkisborgara þriðju landa), þ.e. ríkisborgarar þriðju landa geta ekki reiknað búsetu-/atvinnutímabil í öðrum norrænum löndum með til að fullnægja skilyrðum um biðtíma sem krafist er til að öðlast rétt til danskra fjölskyldugreiðslna og *ekki* er hægt að greiða danskar fjölskyldugreiðslur úr landi að því er varðar þennan hóp fólks.

Bætur vegna atvinnuleysis:

- Reglur 69. og 70. gr. um atvinnuleysisbætur í reglugerð EBE nr. 1408/71 gilda ekki um ríkisborgara þriðju landa, þ.e. ríkisborgarar þriðju landa geta ekki fengið danskar atvinnuleysisbætur á meðan þeir leita sér atvinnu í öðru norrænu landi og dönsk yfirvöld geta ekki greitt atvinnuleysisbætur til ríkisborgara þriðju landa sem vilja leita sér atvinnu í Danmörku á atvinnuleysisbótum frá öðru norrænu landi.

Grunnlífeyrir:

- Ríkisborgarar þriðju landa geta ekki áunnið sér grunnlífeyri, þ.e. danskan félagslegan lífeyri, samkvæmt hagstæðum reglum samningsins (3 ára búseta) heldur skal hann áunninn eftir almennum dönskum reglum um ríkisborgara þriðju landa (10 ára búseta) og ekki er unnt að greiða danskan félagslegan lífeyri úr landi samkvæmt hinum hagstæðu reglum.

Framkvæmd:

- Þrátt fyrir sérákvæði um danska beitingu samningsins og reglugerðarinnar gagnvart ríkisborgurum þriðju landa skulu danskar stofnanir og yfirvöld aðstoða hin norrænu löndin eftir fremsta megni við þeirra framkvæmd á samningnum að því er varðar ríkisborgara þriðju landa.

Finnland, Noregur, Ísland og Svíþjóð:

Sérákvæðin fyrir Danmörku hafa ekki þýðingu fyrir hin norrænu löndin. Hin norrænu löndin skulu leggja búsetu- og tryggingatímabil í Danmörku vegna ríkisborgara þriðju landa við búsetu- og tryggingatímabil í samræmi við reglur reglugerðarinnar og taka þau með í reikninginn við hlutfallslegan útreikning á lífeyri samkvæmt reglugerðinni.

Grunnlífeyrir (grundpension) og fjölskyldugreiðslur (familieydelsler) eru greiddar úr landi til Danmerkur á sama hátt og til annarra EES-landa.